

Legedia segurtasun informatikoan

Mikel Egaña Aranguren

mikel-egana-aranguren.github.io

mikel.egana@ehu.eus

Legedia segurtasun informatikoan

<https://doi.org/10.5281/zenodo.4302267>

<https://github.com/mikel-egana-aranguren/EHU-ISSKS-31>

Informatika-delituak

Europar Batasuneko ziberdelinkuentziari buruzko hitzarmena (2001)

- Edukiarekin lotutako delituak
- Egile-eskubideen arau-hausteekin lotutako delituak
- Informatikarekin lotutako delituak
- Datuen eta sistema informatikoen konfidentziasunaren, osotasunaren eta prestasunaren aurkako delituak

Edukiarekin lotutako delituak

- Haur-pornografia
- Mehatxuak
- Kalumniak
- Eduki arrazistak eta xenofoboak zabaltzea (adibidez, Alemanian eduki nazia edo holokaustoa ukatzea)

Kalumniak - Irainak (Injuria)

Kalumnia: norbaitek delitua egin duela esatea

Iraina: norbaiten duintasunaren aurka egitea

Egile-eskubideen arau-hausteekin lotutako delituak

- Jabetza intelektual eta industrialak
- Filmen eta abestien legez kanpoko kopiak banatzea
- Programa informatiko babestuen erreprodukzioa

Informatikarekin lotutako delituak

Informatikoki faltsutzea, kautoak ez diren datuak (iruzurrak, iruzurrak, pasahitzen trafikoa, etab.) eragiten dituzten datu informatikoak aldatzea, ezabatzea edo ezabatzea dakarrena.

Datuen eta sistema informatikoen konfidentzialtasunaren, osotasunaren eta prestasunaren aurkako delituak

- Sistema informatikoetara legez kontra sartzea (intimitatearen aurkako delituak, enpresaren sekretuak ezagutaraztea, ekipo informatikoak baimenik gabe erabiltzea)
- Datuak legez kontra intertzepatzea
- Kalteak eragiten dituzten datuen interferentzia
- Birusen banaketa

Espainiako kode penalak

10/1995 Lege Organikoa

- Intimitatearen eta komunikazioen sekretuaren aurkako delituak (197.1)
- Iruzur elektronikoak (248.2)
- Jabetza intelektualeko eskubideak urratzea (270)
- Kalteen delituak (264.2)
- Ordenagailuak eta telekomunikazio-terminalak erabiltzea titularraren baimenik gabe (256)

Espainiako kode penala

10/1995 Lege Organikoa

- Dokumentu edo euskarri informatikoetan dauden sekretuak aurkitzea eta ezagutaraztea (278)
- Dokumentu elektronikoak faltsutzea (390)
- Delituak egiteko tresnak fabrikatzea edo edukitzea (400)
- Adingabeen artean material pornografikoa banatzea (186)

Espainiako kode penala

10/1995 Lege Organikoa

- Haur-pornografiaren banaketa (189)
- Kalumniak edo irainak argitaratzea

Datu pertsonalen babesa

Intimitaterako eta pribatutasunerako eskubidea: besteak bizitza pertsonalaren ezagutzatik kanpo uzteko eskubidea (sentimenduak, datu biografikoak, irudia...)

Datu pertsonalen babesa

Abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoa: DBLO

Giza eskubideen adierazpena 1948: inori ez zaio arbitrarioki esku-sartzerik egingo bizitza pribatuan, familian, helbidean edo korrespondentzian, ezta haren ohoreari edo ospeari ere. Pertsona orok du legea babesteko eskubidea esku-sartze edo eraso horietatik.

Datu Pertsonalak Babesteko Lege Organikoa (DBLO)

Erakunde publiko, pribatu eta profesional independenteei aplikatzen zaie, ondoren tratatu, erabili edo ustiatzeko datu pertsonalak biltegiatzen badituzte (hauteskunde-errolda edo aldizkari ofizialak bezalako salbuespenekin)

DBLO: Fitxategiaren arduraduna

- Segurtasun-agiria: datu pertsonalen segurtasunaren arloan indarrean dauden legeetara eguneratua
- Beharrezko neurriak hartzea langileek segurtasunaren arloko arauak eta arau horiek ez betetzearen ondorioak ezagut ditzaten
- Erabiltzaileak identifikatzeko mekanismo bat ezartzea
- Sistemaren erabiltzaileen eta datu eta aplikazioetara sartzeko eskubideen zerrenda mantentzea

DBLO: Fitxategiaren arduraduna

- Erabiltzaileek baimendutakoak ez diren eskubideak dituzten baliabideak eskuratzea saihesteko mekanismoak ezartzea
- Babes Kopiai eta datuak berreskuratzeko prozedurak egiaztatzea
- Datuak berreskuratzeko prozedurak idatziz gauzatzeko baimena ematea

DBLO: Fitxategiaren arduraduna

- Erakundeen lokaletatik kanpoko tratamendua baimentzea
- Euskarri informatikoak erakundeen lokaletatik ateratzeko baimena ematea
- Segurtasun-auditoretzetan antzemandako akatsak zuzentzeko neurriak hartzea

DBLO: Printzipioak

- **Habeas data** ([Habeas corpus](#)): datuak erabiltzailearenak dira, ez biltegiatzen dituen erakundearenak
- Datuen kalitatea: datuak zertarako bildu diren, horretarako izan behar dira egokiak, eta horretarako behar den denboran baino ez dira gorde behar
- Datuen segurtasuna
- Sekretu-betebeharra, baita harremana amaitu ondoren ere
- Datuak biltzeko informazioa/li>

DBLO: Printzipioak

- Datuen jabearen baimena tratamendurako
- Datuak baimenarekin bakarrik lagatzea
- Lagapena beste herrialdeei: babes-maila bera duten herrialdeei bakarrik
- Bereziki babestutako datuak: osasuna, ideologia, bizitza sexuala, arrazajatorria, erlijioa edo sinesmenak

DBLO: Eskubideak

- Informazio-eskubidea datuak biltzean
- Datuak Babesteko Erregistro Orokorra kontsultatzeko eskubidea
- Datu pertsonalak eskuratzeko eskubidea
- Zuzentzeko eta ezerezteko eskubidea
- Aurka egiteko eskubidea
- Kalte-ordaina jasotzeko eskubidea

Datuak Babesteko Euskal Bulegoa

<https://www.avpd.euskadi.eus/>

Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorra (DBEO)

Herrialde guztietako arauak bateratzeko Europako araudia

2016-ko maiatzak 25

DBEO: Printzipio berriak

Erantzukizun-printzipioa (accountability): beharrezko neurri guztiak hartu direla egiaztatzeko mekanismoak ezartzea (erantzukizun proaktiboa)

Datuen babesa, lehenetsita eta diseinutik

Gardentasuna

DBEO: betebeharrak berriak erakundeentzat

- Datuak Babesteko Ordezkarria (DBO) izendatzea
- Kasu batzuetan pribatutasunaren gaineko eraginaren ebaluazioak
- Enpresa multinazionalen kontrol-agintaritza bakarra (leihatila bakarra) izango dute interkolutore
- Segurtasun-arrakalak 72 ordu baino gutxiagoan jakinarazi beharko zaizkie kontrol-agintaritzari eta arrail larriak dituzten erabiltzaileei
- Datu berezi gehiago: genetikoak, biometrikoak, zigor penalak

DBEO: betebeharrak berriak erakundeentzat

- Datuen nazioarteko transferentziatarako berme gehigarriak
- Erantzukizun proaktiborako zigiluak eta akreditazioak
- Fitxategiak inskribatzeko betebeharrak desagertzen da
- Isun handiagoak, 20 milioi eurora edo enpresa baten fakturazioaren % 20ra irits daitezkeenak

DBEO: eskubide berriak herritarrentzat

- Mayor transparencia y información
- Gardentasun eta informazio gehiago
- Ahaztua izateko eskubidea
- Tratamendua denboran mugatzeko eskubidea
- Datuen eramangarritasuna